

Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

Zatwierdzam:

Marlena Małąg

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

**MINISTERSTWO
RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Program „Ojcostwo – Przygoda życia”

Warszawa, 2022 r.

Spis treści

I.	WPROWADZENIE.....	3
II.	GŁÓWNY CEL PROGRAMU	4
III.	ZAŁOŻENIA PROGRAMU	5
IV.	ZAKŁADANE REZULTATY	5
V.	REALIZATORZY PROGRAMU	5
VI.	TRYB REALIZACJI PROGRAMU MODUŁ I	6
VII.	FINANSOWANIE.....	8
VIII.	MONITORING, SPRAWOZDAWCZOŚĆ, KONTROLA.....	9

I. WPROWADZENIE

Troska o rodzinę, jej wsparcie oraz wzmacnianie poprzez realizację działań mających na celu zaspokojenie potrzeb niezbędnych do prawidłowego rozwoju rodzin w Polsce to priorytetowe działania realizowane sukcesywnie w ramach długofalowej polityki prorodzinnej i demograficznej prowadzonej przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, zwanego dalej „Ministrem”). Zgodnie z założeniami strategicznymi i programowymi wynikającymi ze *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju* odwrócenie niekorzystnych trendów demograficznych jest jednym z najpoważniejszych wyzwań stojących obecnie przed Polską. Aby osiągnąć ten cel, Minister wspólnie z Pełnomocnikiem Rządu ds. Polityki Demograficznej inicjują, realizują i koordynują działania systemowe służące wspieraniu rodziny, będącej fundamentem społeczeństwa. Do najważniejszych inicjatyw w tym zakresie zrealizowanych w ciągu ostatnich kilku lat należą: program „Rodzina 500+”, program „Dobry start”, Karta Dużej Rodziny, program „Maluch +”, emerytury z Programu „Mama 4+” czy wprowadzenie od 1 stycznia 2022 r. nowego świadczenia – rodzinnego kapitału opiekuńczego.

Obok wprowadzanych zmian systemowych, poprawiających warunki ekonomiczne i społeczne funkcjonowania rodzin, ważnym elementem polityki społecznej w tym obszarze, jest również kreowanie odpowiednich postaw sprzyjających tworzeniu pozytywnego wizerunku rodzin z dziećmi oraz promowanie wspólnego spędzania czasu. Wyzwanie to realizowane jest na wielu płaszczyznach przez różne instytucje, np. media publiczne, szkołę czy organizacje pozarządowe.

Szczególną rolę w tym zakresie odgrywa pozytywne oddziaływanie na postawy rodziców, a w szczególności ojców i czas poświęcany przez nich swoim dzieciom. Jak wynika z badań zrealizowanych przez CBOS¹, zadania związane z opieką i wychowaniem dzieci są na ogół wykonywane przez kobiety. Jednocześnie, jak wynika z bardziej szczegółowych badań nt. ojcostwa przeprowadzonych w 2021 r. przez tato.net², 2,3% ojców deklaruje, że w zwykłe dni robocze nie spędza ze swoimi dziećmi czasu, 14,1% ojców deklaruje,

¹ CBOS „Kobiety i mężczyźni w domu”, komunikat z badań Nr 127/2018, Warszawa 2018; dostęp: https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2018/K_127_18.PDF

² raport STATO'21 (studia i statystyki o ojcostwie, dostęp: <https://tato.net/o-tato-net/stato-21>)

iż w zwykłe dni robocze spędza ze swoimi dziećmi do ½ godz. w ciągu dnia, 21,4% ojców deklaruje, iż– spędza od ½ do 1 godz. w ciągu dnia, 32,2% ojców deklaruje, że spędza od 1 do 2 godz. w ciągu dnia, 36,2% ojców deklaruje, że przeciętnie w ciągu dnia spędza powyżej 2 godz. Statystyki te ulegają natomiast zmianie w weekendy i inne dni wolne od pracy. W tym przypadku 77,6% ojców deklaruje, że w ciągu dnia spędza ze swoim dzieckiem powyżej 2 godz. (10,9% ojców od 1 do 2 godz., 5,8% od ½ do 1 godz., 3,8% do ½ godz., 1,1% nie spędza). Badanie wskazuje, że najczęściej podejmowane przez ojców aktywności z dziećmi to wyjścia na spacer, zabawa, granie w gry planszowe bądź układanie klocków, oglądanie filmów lub granie w gry wideo.

Z tych względów Minister przygotował niniejszy program, który wpisuje się w różnorodne działania promujące pozytywny wizerunek ojcostwa i rodziny, a także aktywne formy spędzania czasu, dzięki którym możliwe jest wzmocnienie więzi rodzinnych.

Program „Ojcostwo – Przygoda życia” to jeden z elementów długofalowej polityki prorodzinnej mającej na celu promocję i upowszechnianie kultury prorodzinnej.

Program będzie oddziaływać na:

- wsparcie trwałości rodzin;
- popularyzację kultury sprzyjającej rodzinie;
- wzmocnienie współpracy z III sektorem i innymi podmiotami działającymi na rzecz rodziny;
- zwiększanie kapitału społecznego, w tym wzmocnianie więzi rodzinnych.

II. GŁÓWNY CEL PROGRAMU

Celem programu „Ojcostwo – Przygoda życia” jest wzmocnianie więzi rodzinnych, budowanie pozytywnego wizerunku ojca, promowanie zaangażowanego ojcostwa i aktywnego spędzania czasu ojców z rodzinami. Wpływa to bowiem na kształtowanie młodego pokolenia, które coraz częściej ma trudności z wchodzeniem w relacje w świecie realnym, często w wyniku nadmiernego spędzania czasu w świecie wirtualnym, braku rodzeństwa i zmniejszenia ilości czasu na socjalizujące gry i zabawy w grupie rówieśniczej w czasie pozaszkolnym. Realizacja programu przyczyni się do wzrostu świadomości, że wychowywanie dziecka to nie jest sprawa i odpowiedzialność wyłącznie kobiet, ponieważ ojcostwo jest niezwykle ważnym obszarem samorealizacji dla mężczyzn, a także kluczową kwestią dla prawidłowego rozwoju i wychowania dziecka na szczęśliwego dorosłego.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Koncepcja programu „Ojcostwo – Przygoda Życia” zakłada, że Program będzie realizowany w dwóch modułach:

- a) Moduł I – organizacja ojcowskiej gry miejskiej „Przygoda z Tatą” w dniu 19 czerwca 2022 r. w 16 miastach właściwych ze względu na siedzibę wojewody;
- b) Moduł II – opracowanie oraz zamówienie przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej materiałów promujących politykę rodzinną.

Moduł I programu realizowany będzie w formule konkursowej, na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.), tj. art. 11 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 31 niniejszej ustawy, w trybie określonym w art. 13–19 tej ustawy.

Realizacja zadania będzie odbywała się w ramach części 63 – Rodzina.

IV. ZAKŁADANE REZULTATY

Poprzez wprowadzenie Programu pn. „Ojcostwo – Przygoda życia” przewiduje się budowanie pozytywnego wizerunku ojca i wzmocnienie więzi rodzinnych. Celem ojcowskiej gry miejskiej jest kreowanie okazji do wspólnego spędzania czasu oraz budowania poczucia lokalnej tożsamości. Do zabawy w grę miejską chcemy zachęcić ojców z dziećmi, ok. 3200 uczestników. Gra miejska odbędzie się w 16 miastach właściwych ze względu na siedzibę wojewody i ma być okazją do wspólnego spędzania czasu oraz budowania poczucia lokalnej tożsamości.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizacja zadań Programu będzie prowadzona na dwóch szczeblach.

1. Szczebel centralny.

- a) Departament Polityki Rodzinnej, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej odpowiada za:
 - interpretację postanowień Programu oraz ogłoszeń o konkursach ogłaszanych w ramach Programu,

- przeprowadzanie otwartego konkursu ofert ogłaszanego przez Ministra oraz ewentualne przeprowadzenie dodatkowego otwartego konkursu ofert,
 - bieżący monitoring Programu,
 - przygotowywanie informacji (sprawozdania) z realizacji Programu oraz podawanie jej do publicznej wiadomości;
- b) **Departament Komunikacji i Promocji, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej** w zakresie opracowania i zamówienia materiałów promujących politykę rodzinną;
- c) **Biuro Kontroli i Audytu, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej** w zakresie kontroli wybranych podmiotów realizujących zadania w ramach Programu oraz w zakresie oceny prawidłowości wykonania umów zawartych z Ministrem.

2. **Szczebel lokalny.**

Podmioty realizujące zadania na poziomie lokalnym są jednocześnie podmiotami, które mogą ubiegać się o uzyskanie dotacji w ramach Programu. Do ich zadań należy w szczególności:

- a) realizacja zadania publicznego na warunkach określonych w umowie i ofercie,
- b) złożenie sprawozdania z realizacji zadania publicznego.

Podmioty realizujące zadania na poziomie lokalnym to organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 1–4 tej ustawy.

VI. **TRYB REALIZACJI PROGRAMU MODUŁ I**

1. Zasady otwartego konkursu ofert, w tym zasady składania ofert, kryteria oceny oraz zasady przyznawania i rozliczania dotacji są zawarte w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert. Załącznikiem do ogłoszenia o konkursie jest regulamin konkursu, będący integralną częścią ogłoszenia.
2. Ogłoszenie o konkursie będzie zamieszczane:
 - a) na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej www.gov.pl/rodzina
 - b) w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Rodziny i Polityki Społecznej,
 - c) w siedzibie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.
3. Minister określi w ogłoszeniu o konkursie w szczególności:
 - a) wymagania formalne oraz kryteria merytoryczne oceny ofert,

- b) maksymalną wysokość dotacji,
 - c) formę i wysokość wkładu własnego wymaganego od oferentów,
 - d) oczekiwany poziom rezultatów,
 - e) formę składania ofert,
 - f) warunki zmian w treści oferty, które nie będą wymagać zawierania aneksu do umowy.
4. Oferty należy składać na formularzu oferty określonym w rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 2057).
 5. Jeden podmiot może złożyć więcej niż jedną ofertę w ramach konkursu, z zastrzeżeniem że każda złożona przez podmiot oferta powinna dotyczyć organizacji gry miejskiej w jednym konkretnym mieście właściwym ze względu na siedzibę wojewody. W składanej ofercie musi wyraźnie zostać wskazane miasto właściwe ze względu na siedzibę wojewody, którego dotyczy oferta.
 6. W ramach konkursu podmioty mogą złożyć ofertę wspólną.
 7. W przypadku organizacji, których oddziały terenowe lub okręgowe nie posiadają osobowości prawnej (wymagane jest, by były wpisane w KRS centralnej organizacji), oddziały te mogą składać oferty po uzyskaniu zgody jednostki centralnej, tj. pełnomocnictwa szczególnego do działania w ramach konkursu w imieniu tej jednostki. Stroną umowy będzie jednostka centralna.
 8. Złożenie oferty na wsparcie finansowe projektu nie jest równoznaczne z zapewnieniem przyznania dotacji lub przyznaniem dotacji we wnioskowanej wysokości.
 9. Oferty niekompletne lub złożone na niewłaściwym formularzu nie podlegają uzupełnieniu i nie będą rozpatrywane, chyba że w ogłoszeniu o konkursie zaznaczono możliwość dokonania korekty złożonej oferty.
 10. W celu zaopiniowania złożonych ofert Minister powołuje Komisję Konkursową.
 11. Dla każdego miasta właściwego ze względu na siedzibę wojewody zostanie wybrana jedna oferta.
 12. Minister, na podstawie opinii przedstawionej przez Komisję Konkursową, podejmuje decyzję o przyznaniu dofinansowania oraz jego wysokości.
 13. Wyniki otwartego konkursu ofert będą zamieszczane w miejscach określonych w pkt 2.
 14. Od decyzji Ministra w sprawie rozstrzygnięcia konkursu nie przysługuje odwołanie.
 15. Minister może unieważnić otwarty konkurs ofert ogłoszony w ramach Programu.

16. W przypadku:

- a) pozyskania dodatkowych środków na realizację Programu,
 - b) rezygnacji z realizacji zadania przez podmiot, który otrzymał dofinansowanie,
 - c) rezygnacji z części dofinansowania przez podmiot, który otrzymał dofinansowanie,
 - d) zaistnienia jednej z przesłanek do niepodpisania umowy
- Minister może zagospodarować środki w sposób określony w pkt 17.

17. W sytuacji, o której mowa w pkt 16, Minister może:

- a) ogłosić kolejny otwarty konkurs ofert,
- b) przeprowadzić nabór uzupełniający (w trybie otwartego konkursu ofert).

18. W przypadku, o którym mowa w pkt 16 lit. a-c, Minister może zmienić warunki otwartego konkursu ofert.

VII. FINANSOWANIE

1. Realizacja Programu będzie finansowana w ramach części 63 – Rodzina zasilonej środkami rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 56) – Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania. Na zadanie związane z realizacją programu prorodzinnego, jakim jest Program „Ojcostwo – Przygoda życia”, Minister planuje przeznaczyć kwotę w wysokości 2,7 mln zł, w tym na moduł I – 1,6 mln zł.
2. Wydatki finansowane ze środków przewidzianych na realizację Programu nie mogą być pokryte z innych środków publicznych. Nie wyłącza to możliwości pozyskania przez oferentów środków z innych źródeł publicznych i przeznaczenia ich na pokrycie wydatków określonych w ofertach, w części w której nie są one finansowane ze środków Programu.
3. Minister zastrzega sobie prawo do żądania złożenia oświadczenia przez oferentów, potwierdzającego, że realizacja projektu finansowana będzie z zachowaniem zasad, o których mowa w pkt 2. Zakres dofinansowania nie obejmuje:
 - a) inwestycji związanych z budową nowych obiektów,
 - b) pokrycia kosztów utrzymania biura oferenta starającego się o przyznanie dotacji (w tym także wydatków na wynagrodzenia pracowników), o ile nie służą one bezpośrednio realizacji zadań w ramach projektu,
 - c) spłaty zaległych zobowiązań finansowych oferenta,
 - d) kosztów obsługi rachunku bankowego (nie dotyczy kosztów przelewów),
 - e) podatku od towarów i usług (VAT), jeżeli może zostać odliczony w oparciu o ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 685) ;

- f) zakupu nieruchomości gruntowej, lokalowej, budowlanej,
- g) zakupu środków trwałych w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, z późn. zm.) oraz art. 16a ust. 1 w zw. z art. 16d ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.),
- h) amortyzacji,
- i) leasingu,
- j) rezerw na pokrycie przyszłych strat lub zobowiązań,
- k) odsetek z tytułu niezapłaconych w terminie zobowiązań,
- l) kosztów kar i grzywien,
- m) kosztów procesów sądowych (z wyjątkiem spraw prowadzonych w interesie publicznym),
- n) nagród, premii i innych form bonifikaty rzeczowej lub finansowej dla osób zajmujących się realizacją projektu,
- o) zakupu napojów alkoholowych (jest to niezgodne z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.),
- p) podatków i opłat, z wyłączeniem podatku dochodowego od osób fizycznych, składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, składek na Fundusz Pracy, składek na Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- q) kosztów wyjazdów służbowych osób zaangażowanych w realizację projektu na podstawie umowy cywilnoprawnej, chyba że umowa ta określa zasady i sposób podróży służbowych.

VIII. MONITORING, SPRAWOZDAWCZOŚĆ, KONTROLA.

1. Podmioty, które uzyskają wsparcie finansowe w ramach Programu są zobowiązane do stosowania zasad informowania o przedsięwzięciach współfinansowanych z budżetu państwa zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. poz. 953, z późn. zm.).

2. Departament Polityki Rodzinnej jest odpowiedzialny za prowadzenie monitoringu realizacji projektów konkursowych w celu sprawdzenia rezultatów realizowanych lub przeprowadzonych działań.
3. Zgodnie z zasadami otwartego konkursu ofert podmioty, którym zostanie przyznana dotacja, są zobowiązane do przedłożenia sprawozdania z wykonania zadania publicznego.
4. Minister sprawuje kontrolę prawidłowości wykonywania zadania publicznego przez Oferenta, w tym wydatkowania przekazanej dotacji.